

REKONŠTRUKCIA VÝŤAHU Z POHĽADU PROJEKTANTA

8.10.2026
Martin Jediný
Tрева, s.r.o.
jediny@trevavytahy.sk
+421 948 006 919

Konferencia o projektovaní, realizácii, prevádzke
a legislatíve výťahov aj podľa nových požiadaviek STN EN 81-76

REKONŠTRUKCIA VÝŤAHU Z POHLÁDU PROJEKTANTA

1. Terminológia – kto si čo predstavuje pod rekonštrukciou
2. Požiadavky zákazníka – kde je skrytý problém
3. Legislatíva – „s povolením“ a „bez povolenia“
4. Povinnosti projektanta - ako to urobiť dobre
5. Spolupráca so špecialistom požiarnej ochrany
6. Požiarne dvere výťahu – výťah ako celok
7. Otvorené otázky

1. Terminológia – kto si čo predstavuje pod rekonštrukciou

Výťahári

Zákazník, architekt

Nový výťah - spĺňa aktuálne platné predpisy NV 235/2015 Z.z. (často jednoduchšia a bezpečnejšia cesta)	• Pred uvedením do prevádzky: - určený výrobok • Po uvedení do prevádzky: -vyhradené technické zariadenie (môže byť aj do jestvujúcej šachty)	Akákoľvek úprava, alebo výmena výťahu a prípadne aj šachty, v jestvujúcej budove
Rekonštrukcia -podľa schválenej dok. §5 ods(3). Vyhl. 508/2009Z.z. (vyhýbajú sa jej modernizáciou, ...)	• Ostáva pôvodné výrobné číslo • Vopred schválená dokumentácia a posúdenie bezpečnosti • <i>bez režimu určeného výrobku</i> • <i>! Po roku 2001 vrátane prechodného obdobia overovať zásah do pôvodnej zhody</i>	
Oprava Vyhl. 508/2009Z.z., §3		

Pripravuje sa nová norma a definície STN 27 4002

2. Požiadavky zákazníka na rekonštruovaný výťah

Legitímna požiadavka nemusí mať jednoduché riešenie:

- **Zväčšiť pôvodný výťah**
- **Aby to bolo čo najlacnejšie**
- Pekný, rýchly, tichý
- Zčať čo najskôr
- Rýchla montáž
- ...
- **„Stavebné povolenie“**

bez povolenia

s povolením

ako je potrebné

Konferencia o projektovaní, realizácii, prevádzke
a legislatíve výťahov aj podľa nových požiadaviek STN EN 81-76

1. Požiadavky zákazníka – a kde je skrytý problém

Nie je problém

- Novostavba
- Prístavba
- Vostavba

Skrytý problém je rozlíšiť rekonštrukciu

so „stavebným povolením“

- **zásah do nosnej konštrukcie**
- **zmena spôsobu užívania**
- **Zmena funkčného stavebno-technického stavu**

bez „stavebného povolenia“

- **Údržba stavby**
 - **výmena technických systémov budovy**

**PROJEKT
POVOLENIE
JASNÉ PODMIENKY
JASNÉ RIEŠENIA**

Šírka únikovej cesty

Zmena zataženia

Vetrание?

**udržanie funkčného
stavebno-technického
stavu**

LEGISLATÍVA - „Starý“ stavebný zákon 50/1976Z.z.:

§ 139b, (16)

Udržiavacími prácami, pri ktorých nie je potrebné ani ohlásenie (bežné udržiavacie práce), sú najmä:

c) údržba a opravy technického, energetického alebo technologického vybavenia stavby, ako aj výmena jeho súčastí, ak sa tým zásadne nemení jeho napojenie na verejné vybavenie územia ani nezhorší vplyv stavby na okolie alebo na životné prostredie, **najmä výmena** klimatizačného zariadenia, **výťahu**, vykurovacích kotlov a telies a vnútorných rozvodov,

(2) Ohlásenie stavebnému úradu postačí

c) pri stavebných úpravách, ktorými sa podstatne nemení vzhľad stavby, **nezasahuje sa do nosných konštrukcií stavby**, nemení sa spôsob užívania stavby a neohrozujú sa záujmy spoločnosti;

d) pri udržiavacích prácach, ktoré by mohli ovplyvniť stabilitu stavby, **požiarnu bezpečnosť stavby**,...

LEGISLATÍVA - „Nový“ stavebný zákon 25/2025Z.z.:

§ 2, (10) **Údržbou stavby** sú stavebné práce potrebné na **udržanie funkčného stavebno-technického stavu** a prevádzky stavby počas jej životnosti **bez zásahu do nosnej konštrukcie a bez zmeny spôsobu užívania** alebo vonkajšieho vzhľadu, najmä bežná údržba, úprava, oprava a výmena vnútorného vybavenia.

§ 18, (5) Rozhodnutie o stavebnom zámere ani ohlásenie sa nevyžaduje na

a) stavebné práce na údržbu stavby, ktorými sú

5.oprava a údržba elektrických a osvetľovacích rozvodov, slaboprúdových rozvodov, technického, energetického alebo **technologického vybavenia stavby**, ako aj výmena ich súčastí, ak sa tým nemení pripojenie stavby na siete technického vybavenia územia ani sa tým nezhorší vplyv stavby na okolie alebo na životné prostredie,

6.oprava a **výmena technických systémov budov** a ich súčastí, centrálnych vysávačov, drvičov odpadov ...

§ 78

Nariadenie odstránenia stavby

(1) V nariadení odstránenia stavby stavebný inšpektorát vlastníkovi stavby určí

a) lehotu na odstránenie stavby alebo zmeny stavby zhotovenej nepovolenými stavebnými prácami,

...ako to preukazovať?
...kto to bude kontrolovať?
...koľko to bude stáť?

Povinnosti projektanta - ako to urobiť dobre

STN EN 81-20: Podľa 0.4.2 Zákazník s dodávateľom musia prerokovať predpokladané použitie výťahu, podmienky prostredia, stavebné predpisy, iné aspekty...

NV 235/2015, príloha č.1,

čl. 3., Výrobca a dodávateľ sú povinní vykonať posúdenie rizika, aby identifikovali všetky riziká, ktoré sa vzťahujú na výťah alebo na bezpečnostnú časť do výťahu a pri ich navrhovaní a výrobe zohľadniť toto posúdenie rizika.

Čl. 1.1 Ak existuje riziko, ktoré nie je uvedené v tejto prílohe, uplatňujú sa základné bezpečnostné požiadavky podľa prílohy I., k smernici 2006/42/ES, bodu 1.1.2.

Zákon 124/2006 Z.z., § 4, Opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v predvýrobe.

(1) Projektanti, konštruktéri a tvorcovia pracovných postupov musia vyhotoviť projekty, návrhy strojov alebo iných technických zariadení a pracovné postupy, ...návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam.

(2) Súčasťou projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov podľa odseku 1 sú informácie o ich bezpečnom umiestnení, inštalácii, používaní, kontrole, údržbe a oprave.

Zákon 314/2001 Z. z., § 14, (1) **Fyzická osoba je povinná**, a) zabezpečiť, aby sa pri zhotovovaní stavby a pri jej užívaní, ako aj pri zmene v užívaní stavby riešili a dodržiavali požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť ...

Povinnosti projektanta - ako to urobiť dobre

Zákazník musí strpieť otázky:

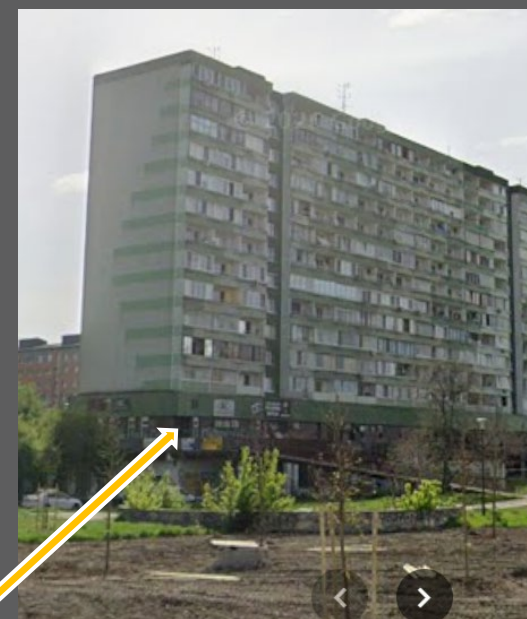
- Či existuje miestny prevádzkový predpis §8,c) 508/2009 Z.z., al. §4, 124/2006
- Ako boli riešené požiarne úseky
- Aká bola pôvodná požiarna odolnosť dverí výťahu
- Ako bolo riešené vetranie
- Či bol výťah v **evakuačnej funkcii**
- Ako je navrhnuté napájanie výťahov
- Či mal výťah záložné napájanie
- Ako bolo navrhnuté pôvodné statické zaťaženie budovy
- Či je potrebné „stavebné povolenie“
- ...

Čo ak nemá
odpoveď?

Chráni to zákazníka

Musí to zaplatiť...

Rovnaká šachta výťahu, len..

Obchodné prevádzky
Iné členenie P.Ú.

Spolupráca so špecialistom
požiarnej ochrany

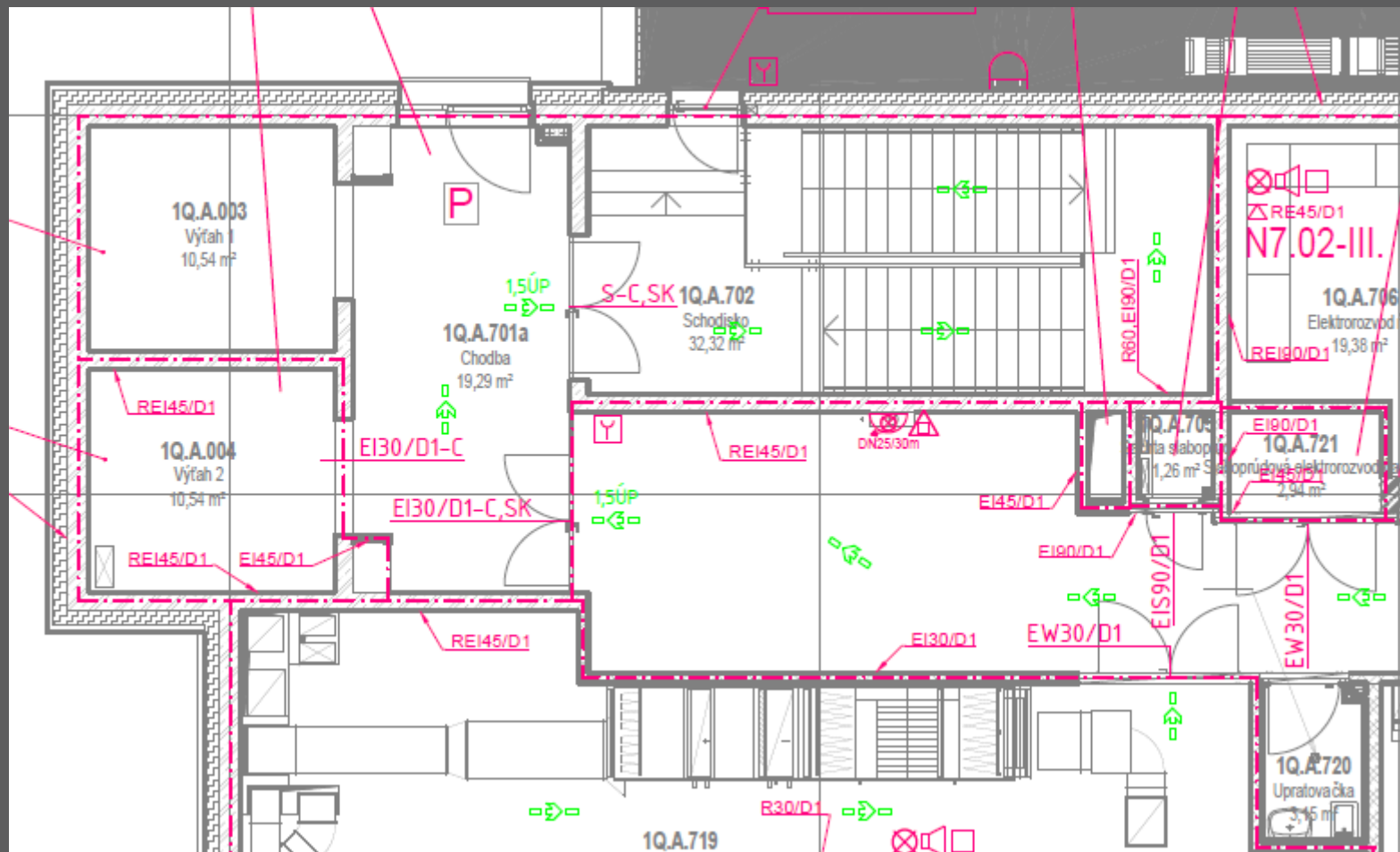
PROJEKT POVOLENIE JASNÉ PODMIENKY JASNÉ RIEŠENIA

Zadefinovať problém a hľadať riešenia

Výťahársky sen:
Spojiť šachtu s nástupišťou do
jedného P.Ú.

*Čo ak optimálny
postup je
nedosiahnuteľný?*

Pozor na batérie a UPS!
Kde, koľko a aké veľké...

Požiarne dvere výťahu – výťah ako celok, určený výrobok

Zákon 56/2018Z.z.

§ 1 Predmet úpravy b)určený výrobok

§ 30,(1) Ustanovenia tohto zákona **sa nevzťahujú na stavebné výrobky**

Výťah sa musí brať do úvahy ako celok rovnako ako stroj, do ktorého je zabudované elektrické zariadenie. Čl. 5.10.1.1.1 harmonizovanej normy STN EN 81-20.

NV 235/2015, príloha č.1,čl. **4.2.**Ak šachtové dvere vrátane ich presklených častí prispievajú k ochrane budovy pred šírením požiaru, musia byť dostatočne odolné proti požiaru, pokiaľ ide o ich celistvosť a vhodné izolačné vlastnosti (odolnosť proti plameňu) a vlastnosti v oblasti prenosu tepla (tepelné vyžarovanie).

STN EN 81-58 (274003) Bezpečnostné pravidlá na konštrukciu a montáž výťahov. Prehliadky a skúšky.
Časť 58: Skúšanie požiarnej odolnosti šachtových dverí

478/2008 Z. z. o vlastnostiach, konkrétnych podmienkach prevádzkovania a zabezpečenia pravidelnej kontroly požiarneho uzáveru, Príloha č. 2, **DVERE VÝŤAHOVEJ ŠACHTY.**

478/2008 Z. z.

§ 7 Označenie (1) Požiarne uzáver musí byť označený značkou zhody a sprievodnými údajmi podľa osobitného predpisu.³²⁾ Značka zhody a sprievodné údaje musia byť ťažko odstrániteľné, ľahko prístupné a čitateľné voľným okom aj po inštalácii požiarneho uzáveru.

§ 8 Sprievodná dokumentácia

(1) Sprievodnú dokumentáciu požiarneho uzáveru tvorí

- a) certifikát alebo vyhlásenie o zhode vydané výrobcom požiarneho uzáveru alebo splnomocneným zástupcom výrobcu požiarneho uzáveru (ďalej len „výrobca požiarneho uzáveru“), ak sa vyžadovali alebo vyžadujú podľa osobitného predpisu,²⁰⁾
 - b) návod na jeho montáž, uvedenie do prevádzky, odporúčaný spôsob používania vrátane vymedzenia prostredia používania, označenie výstrah, pokyny na údržbu a rozsah ďalších údajov, ak je to potrebné v záujme ochrany spotrebiteľa (ďalej len „prevádzkové pokyny“), vydaný výrobcom požiarneho uzáveru,
 - c) prevádzkový denník požiarneho uzáveru (ďalej len „prevádzkový denník“).
- (2) Prevádzkový denník musí mať písomnú formu.
- (3) Vlastník (správca) nehnuteľnosti alebo nájomca nehnuteľnosti vedie prevádzkový denník, v ktorom...

§ 10 Akcieschopnosť (1) Za akcieschopný sa považuje požiarne uzáver, ktorý spĺňa tieto podmienky:

- a) bol uvedený na trh podľa osobitného predpisu,²⁰⁾

20) Zákon č. 90/1998 Z. z. o stavebných výrobkoch v znení neskorších predpisov.

478/2008 Z. z.

§2, i) kontrolou požiarneho uzáveru súbor úkonov realizovaných osobou s odbornou spôsobilosťou **13)**

13) § 9 zákona č. 314/2001 Z. z. = Technik požiarnej ochrany, špecialista požiarnej ochrany a preventívár požiarnej ochrany obce

ROZPOR

508/2009Z.z.

§13 Odborná prehliadka a odborná skúška

(1)Odbornou prehliadkou a odbornou skúškou sa kontroluje stav bezpečnosti **vyhradeného technického zariadenia...**

§ 15 Odborná spôsobilosť

§ 9 Kontrola stavu bezpečnosti technického zariadenia... Vid' príl. Príloha č. 7 k vyhláške č. 508/2009 Z. z., Ac1, Ac2, Ac3, Ac4

Pre výťah existuje vždy a je dostupná na kontroly:

- Kniha výťahu
 - s osobitným priestorom na záznam o preskúšaniach a revíziách.
 - Je udržiavaná v aktuálnom stave
- Sprievodná dokumentácia – **Pozor, požiarne dvere nie sú bezpečnostný komponent!** (len dverná uzávierka)
 - **Návod na kontrolu, servis a údržbu a správnu inštaláciu**

Otvorené otázky:

V budove chcú prerobiť výťah na evakuačný, ale nemá dostatočný rozmer na lôžko.

- je lepšie fungovať pri požiari bez výťahu?
- môžem urobiť v jestvujúcej budove kratší evakuačný výťah?

Vybudujem výťah pre imobilné osoby na vozíku: 630kg, 1,1m x1,4m, napríklad do knižnice.

- Ako ich môžem evakuovať? Môžem navrhnuť výťah ako požiarne?
- Bude považovaný za evakuačný v zmysle §58, (1), vyhl. 94/2004Z.z. ?

Norma STN EN 81-58 pozná tri požiarne klasifikácie šachtových dverí: E, EW a EI.

- Kde a kedy bude možné použiť ekonomicky výhodnejšiu klasifikáciu E?

Zvažujú špecialisti požiarnej ochrany, že v šachte výťahu nehorí, resp. len málo?

Ako veľký je problém otvorených šachtových dverí, ak za nimi je vstup len do nehorľavej kabíny výťahu?

Prečo neprekážajú 10mm škáry po obvode krídel dverí, ale 30mm škára po otvorení dverí už áno?

Je potrebné označiť starý evakuačný výťah (vyhl.94/2004Z.z.) bez odolnosti voči vode:

„Evakuačný výťah bez odolnosti voči vode“?

Ďakujem za pozornosť!

Konferencia o projektovaní, realizácii, prevádzke
a legislatíve výťahov aj podľa nových požiadaviek STN EN 81-76

